

JALOSTUSTOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2018

1. Jalostustoimikunnan kokoonpano

Jalostustoimikunnassa ovat toimineet Tiina Hallstén (puheenjohtaja), Anu Hujala, Riikka Kankainen, Päivi Olin, Satu Weckman (sihteeri) ja Marjukka Sarkanen (asiantuntijajäsen)

2. Tiedotus- ja muu toiminta

Kerry- ja vehnälehdessä julkaistiin jalostusaiheisia artikkeleita seuraavasti:
Lehdessä 1/2018 ”Vehnäterrierikasvatus Ruotsissa – tilannekatsaus”
Lehdessä 4/2018 ”Vehniemikroftalmia-tutkimus paljasti uudenlaisen periytymistavan”.

Helsingissä 15.9. järjestettiin luentotilaisuus vehnäterriereiden perinnöllisestä silmien kehityshäiriöstä mikroftalmiasta. Luennoitsijoina toimivat mikroftalmia-tutkimuksen käynnistäjä ja rotuaktiivi Aya Lundsten ja tutkija Maria Kaukonen Hannes Lohen tutkimusryhmästä. Lisäksi jalostustoimikunnan puheenjohtaja Tiina Hallstén kertoi ainakin kahdessa vehnäpentueessa esiintyneestä takaosan heikkoudesta.

Joukkosilmätarkastuksia järjestettiin 17.4. Turussa, eläinlääkärinä Miia Nyrhilä sekä 19.4. Helsingissä, eläinlääkärinä Pekka Sarkanen. Turussa silmätarkastettiin 3 kerryä ja 9 vehnää, Helsingissä 10 vehnää.

Porvoossa 5.-6.5. järjestettyyn MH-luonnekuvaukseen osallistui 4 kerryä ja 11 vehnää.

Pidettiin 2.12. jalostustoimikunnan kokous sekä yhteiskokous hallituksen kanssa. Vantaalla. Jalostustoimikunnasta kokouksiin osallistuivat Tiina Hallstén, Anu Hujala ja Satu Weckman.

3. Jalostustiedustelut

Jalostustiedusteluita ei käsitelty vuonna 2018.

4. Rekisteröinnit ja sukusiitosaste

Kerryjä ja vehniä rekisteröitiin seuraavasti:

Vuosi	2018	2017	2016	2015	2014
Kerryt	10	24	51	20	42
kotimaiset	9	23	46	18	38
tuonnit	1	1	5	2	4
Vehnat	116	63	153	85	124
kotimaiset	109	59	147	81	115
tuonnit	7	4	6	4	9

Vuonna 2018 (2017) syntyi 2 (4) kerryntuetta, joissa isänä 2 (4) eri urosta. Vehnäntueita syntyi 19 (8), joissa isänä 16 (7) eri urosta.

Jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) mukaan jalostusyhdistelmien sukusiitosasteen ja keskimääräisen sukusiitosasteen tulisi olla kerryillä alle 6 % ja vehnillä vuoteen 2015 sakka 8 % 8 sukupolvesta laskettuna (Compuped). Vuodesta 2016 alkaen vehniä jalostusyhdistelmien ja keskimääräisen sukusiitosasteen tulisi olla alle 3% (KoiraNet 5 polvea) 3 polven sukukatokertoimen tulisi olla 1 (kaikki esivanhemmat eri yksilöitä) sekä 5 polvessa vähintään 0,9 (vähintään 56 eri yksilöä 62:sta).

Suomessa kasvatettujen pentueiden keskimääräinen sukusiitosaste (Compuped/8 polvea) on ollut seuraava:

Vuosi	2018	2017	2016	2015	2014
Kerryt	6,39	5,5	4,4	3,5	4,4
Vehnat	0,81 / 0,94*	0,28 / 0,96*	1,62 / 0,92*	11,1	9,7

*keskimääräinen sukusiitosaste / sukukatokerroin KoiraNet 5 polvea, JTO 2017-2021

5. Terveystilanne

Kerryjä ja vehniä on lonkkakuvattu seuraavasti:

Kerryt	2018	2017	2016	2015	2014
A	4	1	7	6	3
B	6	2	6	4	6
C	1	0	5	0	2
D	0	0	1	0	0
E	0	1	0	0	0
kuvattuja	11	4	19	10	11
A+B	10	3	13	10	9
C+D+E	1	1	6	0	2
lonkkavika%	9,1	25,0	31,6	0	18,2
Vehnat	2018	2017	2016	2015	2014
A	8	10	11	15	26
B	18	14	15	11	19
C	6	11	12	1	10
D	1	1	4	3	4
E	0	0	0	0	0
kuvattuja	33	36	42	30	59
A+B	26	24	26	26	45
C+D+E	7	12	16	4	14
lonkkavika%	21,3	33,3	38,1	13,3	23,7

Kerryjen ja vehnien kyynärniveliä on tutkittu seuraavasti:

kerryt	2018	2017	2016	2015	2014
0	9	3	15	7	7
1	0	1	0	0	0
2	0	0	0	0	0
tutkittuja	9	4	15	7	7
muutoksia %	0	25	0	0	0
vehnät	2018	2017	2016	2015	2014
0	30	20	26	26	48
1	4	12	5	3	6
2	1	1	0	0	0
tutkittuja	35	33	31	29	54
muutoksia %	14,3	36,4	16,1	10,3	11,1

Kerryjen silmätarkastuksia oli vuonna 2018 (2017) 11 (6) kpl, joista kaikki 11 (6) terveitä.

Polviniveltutkittuja oli 1(2), joka oli terve 1(2).

Selkätutkimuksia tehtiin 5 (0), kaikilla tulos normaali/puhdas 5(0). **DM-** tai **CMDS (PNA)-geenitestituloksia** ei toimitettu vuoden aikana lainkaan, **vWD-geenitestituloksia** toimitettiin 2 (9), joista molemmat kantajia (N/vWD).

Vehnien silmätarkastuksia oli vuonna 2018 (2017) 58 (47) kpl 58 (47) eri vehnälle, joista 51:llä (42) ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia (87,9 % tutkituista).

Seitsemän muun tutkitun kohdalla tulokset olivat seuraavat: distichiasis 2 kpl, puutteellinen kyynelkanavan aukko 2 kpl, PHTVL/PHPV: sairauden aste 1 2 kpl, PPM iris-iris 1 kpl .

Polviniveltutkimuksia tehtiin 9 (2) kpl, kaikki olivat terveitä 9 (2).

Selkätutkimuksia tehtiin 4 (3) vehnälle, kaikilla 4 (2) tulos normaali/puhdas.

SDMA-, NAG- ja prot/krea veri-/virtsakoe –tuloksia toimitettiin jalostustoimikunnalle 4 (4) kpl. Lisäksi vuoden aikana toimitettiin 11 (16) kpl uusia **PLN-geenitestituloksia**, joista 8 normaalia (N/N) ja 3 kantajaa (N/PLN). **RBP4-testituloksia** (mikroftalmia) toimitettiin Hannes Lohen tutkimukseen osallistuneilta vehniltä 239 kpl sekä näiden lisäksi yksittäisiä testituloksia 11 kpl, yhteensä 250 kpl. Tulokset jakautuvat seuraavasti: normaali (N/N) 75 %, kantaja (N/RBP4) 22 %, sairas (RBP4/RBP4) 3%.

PxD-geenitestituloksia toimitettiin 6 (0) kpl, joista kaikki normaaleja (N/N).

DM-geenitestituloksia toimitettiin 4 (4) kpl, joista 3 normaalia (N/N) ja 1 kantaja (N/DM).

Vuonna 2018 jalostustoimikunnan tietoon tuli yksi PLN-proteiinikatotapaus, jonka alttius sairastua (PLN/PLN) oli jo aiemmin todettu DNA-testillä. Viimeisin varmistettu munuaisdysplasia eli PNP -tapaus on vuodelta 1994 ja PLE-proteiinikatotapaus vuodelta 2015.

Kerrynterriereille ei ole todettu yhtään uutta PNA -tapausista sitten vuoden 1989.

6. MH-luonnekuvaukset ja luonnetestit

MH-luonnekuvaukseen osallistui 4 (3) kerryä ja 11 (30) vehnää. MH:n suoritti 2 (3) kerryä ja 9 (26) vehnää. Kerryillä 2 (0) ohjaajan keskeytystä. Vehnistä 2 (4) keskeytti, näistä 1 (3) ohjaajan ja 1(1) kuvaajan keskeytystä. Luonnetestikäyntejä oli vehnillä 0 (3) ja kerryillä 1 (0), joka keskeytettiin.